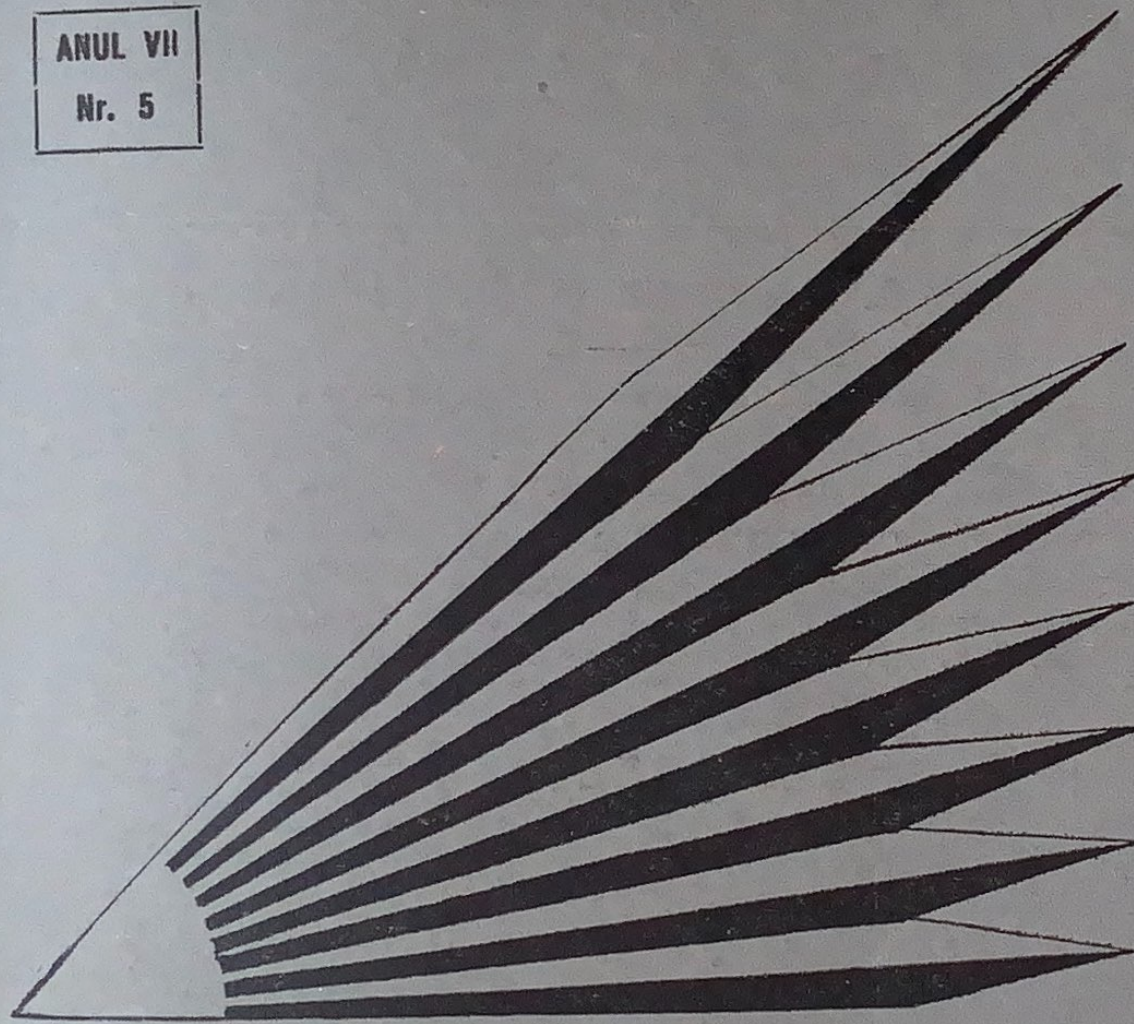

ANUL VII
Nr. 5

VLAȘTARUL

„VLĂSTARUL“

REVISTA LICEULUI „SPIRU HARET“

APARE ODATĂ PE LUNĂ

COMITETUL DE ELEVI:

CONST. ERBICEANU, C. SPERI, BARBU DAVID, MIHAI CIOC, MIRCEA BUESCU

Sub conducerea d-lui profesor **GEORGE MARINESCU**

REDACȚIA ȘI ADMINISTRBȚIA: LICEUL „SPIRU HARET“, STR. ITALIANĂ 31, BUCUREȘTI

ABONAMENTE: PE UN AN 100 LEI

A CEST NUMĂR 10 LEI

ANUL VII, Nr. 5.

1931.

SUMARUL:

Voevozi și Doamne
Române cu talent
literar de Prof. Gh. Marinescu.
Liniște .. P. Maxim cl. VI A.
Spiritul spiritelor .. T. D. Vifor.
Oda .. I. Georgescu.
Impresii .. Bard.
Peneș Curcanul .. I. Georgescu cl. V A.
O bătaie în largul
oceanului .. Dan Alexandrescu.
cl. V A.

Și suta mea (schită) de L. L. Baucher.
Musca .. Traian C. Popescu.
Crivățul .. Stroming. I. Herman.
Toxicomania .. Mihail M. Cioc.
Revista Revistelor .. M. Cioc și M. Buescu
Cronica muzicală .. E. Trancu-Iași.
Cronica Plastică .. C. Canner.
Cronica filmelor .. Traian C. Popescu.
Cronica școlară ..
Pagin jocurilor ..

Anul VII, Nr. 5.

„VLĂSTARUL“
Revista Liceului „SPIRU HARET“

1931.

VOEVOZI ȘI DOAMNE ROMÂNE CU TALENT LITERAR

NOI ROMÂNII am avut parte de capete înoronate cu o personalitate literară plină de originalitate și cu o viziune adâncă asupra vieții; suflete care, ridicându-se peste marginile actualității însemnate cu o coroană și un sceptru, au sburat peste veacuri și ne-au lăsat opere ce pot încânta totdeauna mințile doritoare de *frumos, bine și adevăr*.

Suveranii noștri, dăruți cu talent de scriitor s'au legat și în domnia lor de fapte, care i-au fixat etern în amintirea viitorimei.

Neagoie Basarab a rămas neamemuitul cititor al Curții de Argeș.

Cantemir e primul român recunoscut de știința europeană; Regele Carol I și regina Elisabeta sunt legați de independența țării; Regele Ferdinand și regina Maria de făurirea României mari.

Vorbindu-vă azi despre domni și doamne române cu talent literar, voesc să dau o susținere mai mult *sentimentului iubirii de domn* ce e o puternică forță în sufletul românesc, extrăgând din scrierile lor înalte idei morale; frumoase simțiri ridicate d'asupra obișnuitului.

Neagoie Basarab trăiește în secolul al 16-lea, când limba română începe să se emancipeze de sub negura slavonismului. Dela el ne-a rămas o frumoasă carte de învățături către fiul său, care deși scrisă în slavonește, totuși e vibrantă de simțire românească, de înaltă cultură filosofică a timpului său și de o adâncă iubire părintească. O parte din sfaturi sunt de natură răsboinică, ciocotitoare de iubirea de neam a Basarabilor: „*Mai bine este moartea cu cinste decât viața cu amar și ocară*“ sunt vorbe care au rămas deviza răsboinică a neamului nostru. Sunt

sfaturi înțelepte pornite dintr'o largă experiență! Sufletul lui de tată, sângerează mult, când își aduce aminte de fiul său Petru dus la mormânt atât de tânăr. Auziți-l ce puternic exprimă el durerea:

„Iubitul meu Petru! eu gândeam să fii domn, să veselești bătrânețele mele, cu tinerețele tale și să fii birutor pământului, iar acum te văd zăcând sub pământ ca un trup al fieștecăruia sărac; O fătu-meu, că nu mă acopere mai bine pe mine pământul, decât pe tine și mă lăsați la bătrânețele mele“.

În paginile învățăturilor sale, domnul Neagoie ne-a lăsat o carte de reculegere morală și plină de sentimente părintești, dar mai ales de durere care se împletește cu aceea a tuturor părinților.

Dimitrie Cantemir încheie cu apoteoză științei sale marea mișcare istorică a cronicarilor din veacul al 17-lea. *Hronicalul* său e o încercare valoroasă de a face la un loc istoria tuturor Românilor. E scris cu mândrie națională, căci cută să combată, bineînțeles cu argumentele ce se puteau cunoaște pe vremea aceea, ideile greșite asupra originii neamului nostru, cărora nu numai streinii dar și unii cononricari, ca Simeon Dascălul, le dăduse crezare.

Descrierea Moldovei, scrisă pentru Academia din Berlin care îl alesese membru, rămâne una din operele de istorie integrală pe care nu mulți pe vremea lui ar fi putut s'o scrie. E o carte nu numai de istorie politică, ci și de sociologie, geografie, etnografie, un complex de cunoștințe reflectate într'un spirit clar și cu mare talent de scriitor.

Dela istoria națională, Cantemir se avântă spre cea universală și dă prima *Istorie a împăraților*

otomani care rămâne singura carte de informații asupra Turcilor, până ce istoricii germani vor completa-o cu noi documentări. Pentru aceste scrieri și pentru altele, Cantemir rămâne un reprezentant de frunte al științei istorice românești, impunător până într'atât încât numele lui figurează cu cinste, printre marii învățați pe perechi bibliotecii Sainte Geneviève din Paris.

Trec vremuri grele peste noi: domnia Fanariților, apoi mai bune: renașterea politică și literară și în sfârșit atingem un liman mare:

Independența dela 1878. Noua situație politică își are și ea pe voievozi săi literari: *Regele Carol și Regina Elisabeta*. Regele Carol a fost un mare istoric al vremii lui. În *Memorii* și-a concentrat el toate gândurile și toate amănuntele vieții politice. Multe secrete din războiul din 1877 sunt scoase la iveală aci, cu un simț de responsabilitate morală neîntrecută a monarhului care știe să susție interesele țării sale.

Dela severitatea rece a suveranului cu ochii scrutători, nu rareori trecem la pasagi unde *omul* cu dușoia sa nobilă lese la iveală. Așa ne apare când aprinde chibrit dela chibrit în căsuța dela Porădim ea să scrie mamei sale o scrisoare — căci i se isprăvise gazul din lampă. Altdată, par'că semind nevoia să se mărturisească cuiva, lasă să cadă din pană impresionantă amintiri de la vizita pe care o face la mormântul surorii sale. Acelas suflet sever din *duios* se străvede și în discursurile tinute la Academie. Totdeauna începea modest, carându-și scuze că se prezintă în fața elitei intelectuale a țării, cu comunicări științifice asupra luptelor dela Nicopole, și asupra chestiunilor relative la Dicționarul limbii române. Ce siguranță în aprecierea faptului istoric și ce înțelepte sfaturi pentru păstrarea neatinsă a limbii strămoșești străluciau în vorbele lui! Te minunezi când citești vorbirea acelui om, care învășe românește târziu, și care totuși, cetind pe cronicari reușite să scrie o românească pe care o pot invidia mulți din scriitorii români.

Alături de severa figură a regelui stă gingașa poetă *Carmen Sylva*. Unul lângă altul erau: Realismul și visarea, precizie logică și vagul romantic! A scris mult: aproape 1000 de poezii, nuvele și traduceri din toate limbile. Legendele țării noastre i-au dat cel mai bogat material de prelucrat în *De prin veacuri*, *Poveștile Pelesului etc.* Și din *Cuceririle unei regine* ce perle de gândire găsești când citești: „Există o singură fericire: datoria, o singură mângâiere: munca; o singură bucurie: frumosul”.

Dealungul veacurilor și pe deasupra lor se

leagă sufletul Carmen Sylvei de al lui Neagoe Basarab. Amândoi își pierd copiii și își lasă să picure durerea în scris: Carmen Sylva scrie durerea înăbușită a mamei, mama eternă care și-a pierdut copilul:

*Pe piatra ce-i acopere mormântul singuratec
In soarele de vară, sbor fluturii sburdalnic
Dar buzele ei dulci și mate mai surdă!
In mânușă-i dragă și florile au murit
Doar me! să nu mai plâng.*

*Iar când din nou April va încălzi pământul
Pe sufletu-mi pustiu, zăpada va 'ngheta
Dureri și bucurii streine imi vor fi
O trecătorule — treci înainte — nu te opri
Căci doarme! N'o deștepta.*

Pentru odihna acestui suflet plâpând, scrie și pictează ea minunata evanghelie dela Curtea de Argeș și răspândește în toată țara milostenia sa regească. A fost poeta durerii materne înăbușită în purpura regală.

Și pe pragul României mari stau doi scriitori regesti, *Regele Ferdinand și Regina Maria*.

Regele Ferdinand a avut stofă de orator, moralist și om politic. Colecția lui de discursuri sunt mărturii precise.

Discursurile lui Carol erau imaginea unui suflet de o gravitate solemnă, ale regelui Ferdinand erau simple, intime; desvăluiau *omul* mai mult decât pe *rege*. În fața țării și a lui Dumnezeu, el se estompează sub aspectul unui instrument trecător în care destinul a sădit *conștiința datoriei și spiritul de sacrificiu*. Spicuim la întâmplare vorbele lui de aur. La intrarea în București, după armistițiu, spune: „Cred că m'am ținut de cuvânt”.

Pot spune cu fața senină: „față de Dumnezeu și față de poporul meu am conștiința curată”. Iar în 1920 în fața mormântului lui Ștefan exclama: „Poruncile tale s'au împlinit Ștefane. În numele tău și al marelor tale fapte, am găsit izvorul neseecat al răbdării în timpul de umilință și al curajului în timp de restriște”.

M. Sa Regina Maria a continuat tradiția precelei regale înaintașe.

Poveștile sale au o imaginație bogată delicat lirism și multă putere de moralizare. Dar adevărul său monument literar îl întâlnim în: *Țara mea, Dor nestins în Gândurile unei regine*. Sunt pagini de epopee din viața sbrucimată a războiului. Cum știe să prețuiescă marea jertfă a poporului pentru înălțarea tronului și ce *umilință sfântă* simte în fața jertfelor ce mor aclamând-o ca împărăteasa a tuturor Românilor! Modestia merge până acolo încât ne stoar-

ce lacrimi jalnica tragedie a unui suflet ce ar voi să renunțe la această glorie, obținută cu prețul atâtor dureri de martiri.

Așa am trecut repede peste manifestările literare ale domnilor noștri. Darul artistic cu care i-a dăruit Dumnezeu a aruncat asupra vieții lor lumina unor fapte mărețe. De la unul rămâne Curtea de Argeș, de la altul apărarea la tinității noastre față de știința europeană. Iar de la cei pe care i-am cunoscut toți fapte poli-

tice sublime, instituții culturale superioare; *șuvoale de milă* revărsate din belșug asupra oropsiților soartei.

Suveranii și doamnele, scriitorii sau artiști, sunt binefaceri mari pentru națiunile peste care domnesc căci ei mai mult ca oricare își pot pune în aplicare visurile lor frumoase spre fericirea sufletelor ce așteaptă de la ei revărsarea binecuvântării.

Prof. GEORGE MARINESCU

LINIȘTE

E liniște 'n odaie,
Afară e 'ntunec, cerul plânge.
Ciți ele se scurg ca nori 'nceași,
Gândurile ca picurii de ploae,
Ceas lung de seară 'n pragul unei vieți
Când vîna străbătând, veninu- i sînge.

Ce voce stînsă cheamă?
Ce blîndă fermecare mă străbate?
E amintirea cu șoptitu-i glas
Și iscodirea-i caldă, fără seamă
Cu chipul scump în umbră ce-a rămas
Imi cerea iar simțirile sfîrîmate!

E 'n van, nu mai mi-i teamă
Azi inima-mi de dor nu se mai strînge,
Trecutul șters, cu lacrimi nu-l mai ud;
E mult de-atunci și-i scrum ce-a fost vîpae
Doar picurii în gem se mai aud.
Afară e 'ntunec, cerul plânge

Și-i liniște 'n odaie
MAXIM

Din Immurile Vedelor.

SPIRITUL SPIRITELOR.

Nimic nu există atunci: nimic vizibil, nimic invizibil. Nici aer, nici cer; unde era lumea? În ce vas nemăsurat se păstra apa? Unde erau înaltele drumuri cerești?

Nu era nici moarte, nici viață. Nimic nu vestea ziua, nici noaptea. Nicăieri nu zăreai aurora în culorile sidefului, nicăieri apusul aurit.

Intunecimile erau învaluite în întunecimi. Totul era nepătruns. Numai *Ființa sălășlăuită* în sîmul acestui haos și *Marele tot* se naște prin puterea mîlei sale.

Limbrea era în el, și din sufletul său a izburcit germeul fecundității.

Înțelepciunea creațiunii face să se urcăscă vizibilul și invizibilul. Ea era mare, era ca un foc arzător, a cărui flăcară se ridica până la cer.

Dar cine cunoaște toate acestea? Cine altul le poate povesti, decât acel care este primul autor al acestei creațiuni? Cine altul decât El, care singur o poate susține? Acel, care din înălțimea ce ruluie are ochii veșnic asupra lumii singur cunoaște toate acestea.

Cine altul să aibă această putere?

Trad. de T. D. VIFOR

O D Ă

Colegului meu Desana.

Când revista 'm incheagat
Cu regret am constatat
Că un lucru am omis
Pe celebrul...

Master Sis.
Prin saloane de pictură
Face mare tevatură
Și e doar lucru precis
Că-i simpatic...

Master Sis.
Când vre un ziar ratat
Critica i-a publicat
Lege e tot ce a scris,
Ce vrefi, este...

Master Sis.
Ori ce soț căpitănaș
Trebuște mintenas
Să-și prezinte, cum v'am zis
Soția, lui...

Master Sis.
Dar elevii proști cocosi
Cu el 's nepoliticoși,
Și d'iaa plînge cu bis
Sărmanelul...

Master Sis.
Și de lume degustat
O hotărâre a luat,
Bînd oțet s'a simțis
Albului...

Master Sis.
Și de lume degustat
O hotărâre a luat,
Bînd oțet s'a simțis
Albului...

Master Sis.
Și de lume degustat
O hotărâre a luat,
Bînd oțet s'a simțis
Albului...

Master Sis.
Și de lume degustat
O hotărâre a luat,
Bînd oțet s'a simțis
Albului...

I. GEORGESCU
Clasa VI-a A.

IMPRESII.

... 31 Decembrie. Noaptea se lasă lină asupra oraşului, înfăşurând în întineric agonia unui a care astăzi expiră. Nourii se risipesc ca mânăţi de un duh nevăzut şi de-asupra noastră se întinde către nesfârşit un cer senin presărat cu stele. Vântul a nemişcat un cer senin presărat cu stele. Vântul a nemişcat de mult de a sufla prin ramurile desfrunzite. Ultimii fulgi ai lui 1930 se aştără rar şi monotoni ca semănaţi din cer de mâna sfântă a unui înger, asupra pământului investimentat în scoarţe clare ale lunii... Ce noapte frumoasă! Arboreii stau înşiraţi ca nişte fantome impietrate de ghiată, stau înşiraţi pe care înaintează fără ţel hotărât. Strada însăşi îmi pare un drum de marmură către tinuturi apocaliptice...

Clipitele se scurg încet una după alta... În dreapta şi în stânga lumini multicolore ale localităţilor care serbeză astăzi revelaţii, dau un aspect feroc nopţii senine de iarnă, jucându-se în mişcări reflexive în ghiata arşiţei din marginea străzii. Şi prin această feroc străbat sunetele melancolice ale unei orchestre de meridianali.

Intru... Muzica intonează arii vesele, dar prin vântul visurilor mele străbat numai sunete macabre, un marş funebru anului care se duce. Parcă 1930 face un ultim efort pentru a se retrage la viaţă. Dar zadarnic. Moare şi el ca ceilalţi de îndată ce clopotul sfârşitului său a sunat... şi muzica celebrează înmormântarea sa în noiembrie altor nouăsprezece secole şi ceva...

Miez de noapte... Lumina amurgese brusc ca stinsă de mâna invizibilă a unui demon. În întineric... două mure se scurg... Aşa azeas joc feroc al lumii reaprinse ce se ogîndesc în apa îngheţată din marginea străzii. Orchestra serbeză naş-

Natură moartă. — Ionescu Sorin.

terea unui nou prunc— anul 1931.—Urale se amestecă cu acordurile muzicii şi cu sunetele produse de ciocnirea cupelor cu vin şi totul produce un zgomot de o sonoritate bizară. Fiecare cântă să-şi înnece pentru un moment în veselie necazurile să-şi înnece pentru un moment în veselie necazurile să-şi înnece pentru un moment în veselie necazurile... Toţi îşi pun speranţe mari în pruncul veşnic... Toţi îşi pun speranţe mari în pruncul veşnic... Toţi îşi pun speranţe mari în pruncul veşnic... Anul cel nou va călca ca şi ceilalţi rece şi indifereent peste durerile omenirii, îşi va urma nepăsător cursul şi... se va îngropa în noiembrie altor nouăsprezece secole şi ceva... BARD.

Galeria liceului „Spiru Haret”

de M. Rădulescu, cl. VII-a.

REDACTORUL.

PENES CURCANUL

(PARODIE)

leşit-am nouă la răspuns
Şi cu Lalescu zecă
Şi ne era zău, chiar la toţi
În piept inima rece.

Plonaşi ca curca pe sopron,
Ca cârle într-o doară
Aveam carnetul toţi desclis
Purtat la subţioară.

Toţi copii buni, toţi tocilari
Elei de vişă veche,
Unul purta chiar ochelari
Şi şapea pe ureche.

Ne-a dat nume de tocilari
Unul hătru bun de glume,
Nai am schimbat în cura de ani
Vozeca în renume.

Din banca unde noi sedeam
Plecat-am toţi pe dată,
Print'o minune noi speram
Situaţia salvată.

Aşa ne-a spus pe când treceam
Fleoul Jules Desana:
„De-aş fi în locul nostru eu,
„Să ştii că ştii tui pomana

Eleoi când ne înălneau,
Ofţand ca o câmilă
Stăteau pe loc şi lacrimau
Cuprişii de o mare miţă.

Apoi în trecut ne întrebau
Mergeli la or'o îngorare"
Voi răspundem cu jete: „Ba
Mergen la ascultare...”

„Cu zile mergeţi dragii mei
„Şi să veniţi cu zile...
Sopteau atunci colegii mei,
Celebrele tocle.

Dar Teodorescu cu mustăţi!
Răcna: „Să n'aveţi teamă
Eleoi are şi sufleturi
Cu pieptul de aramă!”

„Ah! cui ar fi trecut prin rând
Şar în crezul n'odolă
Ca mulţi părţi-na incurând
Din mândra noastră ceată.

Prinşi! din nouă câlţi eram
Şi cu Lalescu zecă
Scăpat-am singur eu c'un cinci
Şi'n piept inima rece.

Crud e când intră printre noi
Vaprasnica n'trebare
Dencurcă mulţi elei eroi
Din ceata noastră mare.

Şi vai de al clasei catalog
Când nota nemiloasă,
Vr'un cocoşat, or'un doi olog
Pe foaia lui se lasă.

„Copii! aduceţi un stilo
„Să puneţi ici pe masă!
„Sau cum săr spune, mai-ă-mot
Începe lupla grasă).

„Ah! ochi mi sunt plini de scântei
Şi muli cumplit mă doare
Când îmi zărese confrăţii mei
Turtiţi c'o întrebare.

Ioan, eleo ce stă prin fund
Frită la ascaltare
Iar lângă el Ciuntu cel scund
Pe crăncena îngrijorare.

Deodat-o întrebare grea
Trăzind măna-o-ar focul
Suceşte capul lui Ioan
Ş'n piept îi curmă focul

Şi locu- Ciuntu l-a luat
Cu buza alărnătă
Şi nu departe n'am aflat
De tabla blestemată.

În foşa noastră se'nălţă
La fel ca o redată
Calea ce ne-ameninţă
Cu nota-i neozăvă.

Dar şi noi încă o pândeam
Sperând în or'o minune
Şi tot chităm şi ne rugam
„Dea Domnul Sfânt să sune!...”

Profesorul cu glasul bun
Ne-a zis aste cuvinte:
„Să-mi scriji formulele acum
„De le mai înşei munte!”

Făcând trei cruci noi am răspuns
„Amin şi Doamne ajută!”
Apoi la fugă am împuns
Opre tabla neagra ştită.

Alelei! Doamne, cum şburau
Valenţele din mine,
Carboui cum se combinau
Născând zeci de amine.

Iată-ne-ajungî! înc'un carbon
Ura! nainte ura!
Dar multor soarta lui Ion
Le amuşteşte gura...

Formula oreă şi un hidrogen
Ce nu-ni-l scoate gândul.
Primi elei s'abal în loc
Dac alţi le iau rândul.

Alteuca Domnul Profesor
Cu milă ne pribeşte
Strigând: Cine e bun eleo
Să scrie ce lipseşte!

Cu creta 'n mână sprintelen
M'apropiai de tabla
Pribece la ea cu un uşel
Şi tremur ca o tabă.

Prin capul meu se'nnoarte tot,
Pun creta, şoăse...
De groază să scriu nu mai pot
Şi clasa o pribece.

„Un hidrogen” Dăns'mi şoptese.
Cu vocea lor credulă
Şi eu pun bietul hidrogen
Pe crăncena formulă.

Brauo! mareţ se'nălţă'n vânt
A clasei admirare
Eu nu pot scoate un cuvânt
De bucuria-mi mare.

Şi-atunceca ochii am închis
Prin gene stând de pândă
Aţi pot să fac de acum mi-am zis
A mea este isbândă.

Apoi când bine m'am trezit
Din ora infernală
Calea ce ne-ameninţă
Un cinci scris cu cerneală!

Ah! Dar'ar Domnul să-mi îndrept
Şi altă nota suplă,
Să-mi rade printre de pe piept
Iar să mă'nlore la lupă.

Căci usci mai scump nimica azi
Pe-ăst pământ, sub soare
Decal un cinci în catalog
Şi-o dulce promoare.

Iacob Georgescu

Cl. VI A.

O BĂTĂLIE ÎN LARGUL OCEANULUI

JEU MONT!
Locotenentul de marină Faure de Villeguen vorbește cu un glas puternic, dar vijelia biciuind undele își îndoiște puterea și chemarea se pierde în noaptea.

Jeumont!
De data aceasta sublocotenentul care sta aplecat pe babord, auzi, mai mult din instinct, și întoarse repede capul. Bine agățat de sprijinitorul strâmtăi punții care vibra puternic, el se îndreptă spre căpitanul său.

— Urăită vreme, bodogăni acesta, fără să mai pui că cu această porcărie, mai ești în primejdie să te lovești cu dușmanul, bagă deci de seamă!

— Mii de tunete!
Jeumont injură, se sculă, se pipăie la cap unde se lovește din cauza puternicei mișcări a vaporului, și se apropie de căpitan.

„Fleurus” alunecă, în curmezișul creștelor valurilor lunguete. Prora, ca tășul unui cuțit, despică cu putere suprafața plumburie a mării. Picăturile de apă, svărlite în sus de iușeala despicierei valurilor, treceau peste grinzile înalte din mijlocul punții și biciuiau în față pe cei doi ofițeri și îi pșea cu sarea lor.

Nu-i totdeauna vesel în marea Nordului, când furtuna face de-ale ei. Dar se mângâiau, zicând că furtuna necăjea și mai rău pe Neaht, Norii erau joși, amenințători. Vântul care urla, sufla dela pol.

Însă vaporul mergea cu cel puțin 32 de noduri¹⁾ „Fleurus” ducea scrisori primei escadre englezești. Ordinul spunea să meargă cât mai iute.

Cele 2 perechi de coșuri scui-pau suflarea lor de foc. Sub puterea celor 30.000 de cai putere, lungi tremurări treceau în cei 60 de metri pe care îi avea contra-torpilelor.

La începutul războiului, când vaporul fusese încercat, făcuse 38 de noduri, dar cu acest vânt contrar și pe marea aceasta furioasă, nu se ajungea la viteza maximă.

Scănteii roșietice, care sburau din coșuri, puteau să trădeze vaporul. Dar aceasta sta în mână norocului.

Vijelia suera ascuțit între coșuri și turelele postului de telegrafie. Apa acoperea aproape de tot puntea joasă de dinainte, dar vaporul se svărla dela un val spre altul. Un val mai furios, lovi plăcile de tablă. O barcă de salvare se

1) Bordul stâng al unei corăbii.
2) 1 nod—1852 metri.

rupse din suporturile ei și luând cu ea suportul pe totul căzu în mare, dar „Fleurus” înainta mereu.

Clopotul sună 8 seara. Se văzu cărmaciul de veghe făcând semne cu mâinile. Fugind dealun-gul apărătorului de gloanțe, el sui în grabă scara, care ducea la puntea de comandă. Un val îi acoperi din care reapăru plin de apă care curgea depe dânsul și el se îndreptă spre locotenentul de marină.

— Vas mare, înainte deacurmezișul spre stânga, trei coșuri mi se pare, domnule comandant. Sprijinitorul dinspre stânga, de oțel, se rupse ca un chibrit. O detunătură scurtă pocni. Căr-maciul se culcă pe punte trăznit.

— Acolo, ceva alb, pe prora vaporului teuton, strălucea în umbră. Sublocotenentul se grăbi. — Cruciștorul dușman înainte. Dreapta mult, strigă el în pâlnia de comandă la cărmaciul de serviciu.

Salută vesel, în timp ce o salvă de mitralieră trecea deasupra, lovind catargul în creștet. No-roc că „Fleurus” se afundase într-o adâncitură a valurilor.

— Nu sunteți atins, domnule comandant?

— Nu! Scoborâ și supraveghează încărcarea tuburilor, pune în mișcare artileria, de grabă! Căpitanul era la tubul acustic și vorbea scurt, poruncitor.

— Tu ești, Guenn? Din nefericire am dat peste unul din blestematele lor cruciștoare. Căinii ăștia mi-au omorât pe Proust, cărmaciul. Am de gând să-i scufund. Pot să mă bizui pe tine, nu e așa?

— Intețește focurile!... Da, da știu!... Puțin îmi passă de mare.

— Primul maestru torpilor veni pe punte.

— La ordine, sunt gata, domnule căpitan!

— Ataci, spre stânga, cărmaci.

— Lanțurile scârțâiră. Cărma se învârti în postul de comandă și vaporul ascultă de ea. Umbre lunguete săriseră la postul lor. Tunarii în jurul tunurilor, „torpilorii” în jurul tuburilor.

„Fleurus” se îndreptă spre nord-vest, mergând cu mare iușeală.

Marele cruciștor se apropia și noaptea se făcu mai luminoasă.

Furtuna părea să se liniștească în fața furiei oamenilor. Într-un moment de liniște, sublocotenentul zări o stafie, cenușie și joasă pe apă care venea ca un ogar, pe spuma mării.

— Mai este un torpilor cu el și unul mare,

1) Tuburi pentru aruncarea torpilor.

strigă el. Atenție, tunul 120 de vânătoare, 900 metri, derivă 58. Incepeți focul!

Un fulger strălucitor străbătu noaptea spre torpilor german. Însă torpila lui V-46 tăie dăra albă din spate și numai viteza lui îl scapă.

— La dreapta. Spre dreapta înapoi, apoi spre stânga înainte. Ordinele locotenentului de marină se auziau fără opriri. Cele 2 tunuri de 120 scui-pau fără întrerupere, apoi cele de 75 se amestecară și ele... Loviturile se apropiară, fă-mestecară și în lumina exploziilor obuzelor, se cură zid, și, în lumina exploziilor obuzelor, se văzu ceva roșu, negru, vârgat, purpurii, ca o lo-vitură de pumn în ochi. Un obuz făcuse explo-zie în mijlocul pântecului dușman. Câteva se-cunde trecură... apoi V-46 se crăpă, se aplecă și apoi se duse la fund.

Unul mai puțin, ceva câștigat!
Dar o placă se îndoi în apărătorul de coman-dă. Din nou cruciștorul uriaș „se băgă în horă”. Cinsprezece tunuri de 150 cu tragere rapidă tra-seră încontinuu. Dar lumina era proastă, și jin-ta uriașului german se svârcolea ca un pește prins cu undița.

Când amândouă vapoarele fură la depărtare de 500 metri, Villeguen oprî brusc mașinele. Fleurus alunecă pe valuri după voia lor. Un tub de torpile sughiță. Whitehead-ul¹⁾ alunecă în apă. Francezii urmăriră cursa ei. Dar la 2 metri de dușman, aparatul ieși din apă și merse paralel cu el.

— Alături! urlă comandantul Villeguen.

„Fleurus” porni din nou, un alt tub sughiță. De data aceasta torpila își îndeplini menirea. Ea lovi marele „panzerschill”²⁾ la înălțimea com-partimentului tunurilor. O fâșniură de apă i-mensă, colosală, sări în sus. Explozia izbucni în-fundată și apa intră cu furie în nava germană. Aceasta se aplecă, dar compartimentele multi-ple făcute rezistente în locul acela rezistară. Însă dacă nu era ucis, era rănit rău.

— Invingător, Fleurus se îpedărtă ca să-și du-că telegramele.

Atunci se întâmplă că un ultim obuz german veni să culegă cu mâna ultimul coș. O bucată de tablă lovi la cap pe de Villeguen care se aple-case pentru a zări stricăciunea. Infirmerii îl luară. Jeumont își mușcă buzele, însângeran-du-le.

Ah! îi omoriseră șeful! Îl va răzbuna!
Și atunci se produse nebunia, nebunia cu a-devărat romană!

Marele Cruciștor nu se mai gândia să se în-tâlnească cu distrugătorul francez. Foarte în-

1) Nume englezesc al torpilei.
2) Cruciștor, cuirasat.

greunat de rana lui, el se îndreptă încet spre cel mai apropiat port german.

Vă închipuiți mirarea marinarilor și ofițerilor lui când zăriră, alergând spre ei, în mijlocul a unor munți de spumă, Fleurus-ul fără coșuri, lo-vit și el din greu, care venea sinistru, ca un berbec nemilos. Înțeleseră dar era prea târziu. Vasul lor se dirija cu greu. Un obuz de tun de mare calibră distruse un tub de torpile. Un altul omorî 3 oameni, dar Fleurus înainta me-reu.

Lipindu-se de geamurile postului de comandă, Jeumont, îmbăt de primejdie, se uita din toate puterile.

Înainte, în plin întrânsul¹⁾ cu 38 noduri!
Ca tășul unui cuțit, partea dinainte intră între plăcile sparte, mărind gaura torpilei, și deschise complet flancul dușmanului.

Sublocotenentul, svârșit de lovitură, lovi zi-dul de oțel și căzu în nesimțire cu o rană la cap.

Cărmaciul îl ridică și țipă în locul lui: „Îna-po!” apoi îl depuse cu grijă în mâinele infir-mierilor ce sosiseră.

Ofițerul al treilea, tânăr de tot, rănit și el la mână luă comanda puțin după aceea, în timp ce prora stricată de lovitură, a francezului ie-șea încet din cruciștorul dușman care se scu-fundă ca o piatră.

Iacă și o telegramă a unui jurnal puțin după aceea:

„Dunkerque, 15 Noembrie, 10 și 15 minute. dcla corespondentul nostru particular:

„Contra-torpilelor Fleurus, dela flotila Dun-kerque, comandat de Faure de Villeguen, s'a reitours azi dimineață în port, însoțit de Titan. Prora lui părea un telescop pe o lungime de 10 metri. Coșurile au dispărut afară de unul. Va-porul ar fi suferit acestea în cursul unei lupte în marea Nordului.

Doi ofițeri sunt răniți, dar ni se dă vestea că se vor însănătoși grabnic.”

DAN ALEXANDRESCU
Clasa V-a A.

CURIOSITĂȚI.

ARMATA ACTUALĂ A PAPEI

În vechime Papa avea o oștire însemnată și o putere politică de primul rang în Europa. Actuala onste a Papei este compusă din: 2 generali, 2 co-lonei, 2 locot. colonel, 1 Maior, 2 căpitani, 4 lo-cotenenți și 60 de soldați.

Printre aceștia se numără și ofițerii vestitei le-giuni elvețiene de odinioară.

Din: „Science et voyages”.

TRAIAN C. POPESCU
Clasa V-a B.

„ȘI SUTA MEA...?”

— SCHIȚĂ —

VENISERA să petreacă Crăciunul în București la rude și hotărâseră să plece în seara acea cu trenul de 9.45.

Au făcut o mulțime de cumpărături, ca provincialul când vine în Capitală odată pe an.

În tramvaiu încrețea de pachete vine doamna din „oras” dar deodată își aduce aminte că a uitat să ia... ceva!

E-hei! ? câte n’ar cumpăra „dânsa” dacă ar avea cu ce?

N’are în poștă decât 20 de lei. „Dar stai, mai e cumătră dela cari trebuie să-mi iau rămas bun și... poște are dânsa o sută de lei să-mi imprumute!”

— Pă: bine frate, cum te hotărăși așa deodată? Burem nu mai veniși să-mi slăm de vorbă, dece....

Când să plece Doamna își reamintește de adevăratul scop al vizitei. Cumătră nu mă lăsa. Imi trebuie neapărat... și pe urmă ț-i dau sigur diseară la gară unde sper să ne vedem, nu-asa? ?! Ti-i dau neapărat, — se poate? ?

— Hamal!

— Gata, a-a a. a. !

— Ia astea ! Ce număr ai ?

— O sută paispe.

— Pentru Sibiu... a doua. E tras trenul ?

— O, ho ! de 5 minute.

Lume, hamali, bagaje... unele peste altele, trântăleă de eufere la cântar, strigăte, automatul de bilete de peron ia 2 lei mai mult, jurnale... „Ciocolată, Mandarine”, „Reviste...”

Domnul și cu doamna s’au instalat în vagonul direct de Sibiu. Vagonul plin de lume și de bagaje. Doamna s’a așezat la fereastră.

— Ia să vedem vine cumătră ?

— Nicule hai mai iute c’o să plece trenul !

— Stai, frate, că mai e timp ! Doamne ce obicei cu pleci la gară cu 7 ceasuri înainte?! ?!

Însfârși s’au hotărât. Au plecat cu jumătate de oră înaintea plecării trenului... la 9.45.

— Hai că vine tramvaiul !

— Ași nu e al nostru !

— Da de unde ? Ti-ai găsit ! Ia să vezi tu de n’om pierde noi trenul ! ?! Că-i devreme, că pleci ca țăraniș că mai știu cu ce...

În fine, după destulă așteptare vine și „al nostru”.

Stângra-zdranga, un vagon vechiu de căni lumea și un vafman decând... vagonul. Cu

chiiu cu vai după mult mers și mai multe opriri au ajuns la gară fix la 9.45.

Fuga că l’am pierdut ! Fire-ai al dracului de tramvai...

Automatul sbârânc, ia mai mult doi lei, și fugi, fugi pe peron...

— Hamal, unde-i Sibiu ! ?

— Acuș porni, uite-l că se vede !

— ?! ?! ?!

— E: nu ț-am spus eu ? Na ! să pleci ca boerij că sigur scapi trenul.

— Ce-ai spus tu rusliu ! ? Dar știu că am rămas fără sută....

Și trenul își căpăta viteza din ce în ce la săndi pe cumătrul nostru să privească amărât la ochii de foc care duceau cu e!...

I. L. BAUCHER

JUMATATE DIN PEDEAPSA

(Anecdota Școlară)

În unele școli, când elevii greșesc cu ceva li se dă ca pedeapsă să copieze un număr de rânduri din carte.

Dacă elevul vine târziu la școală el trebuie să scrie dacă lipsește dela școală fără motiv, trebuie să scrie dacă nu a scris pedeapsa, iarăși un număr de rânduri, decaștădată indoit.

Un drac de școlar reuși însă să scape odată numai cu jumătatea pedepsei ce i se dăduse și iată cum:

Profesorul, totdeauna când avea să facă mustrări elevilor, și ca să-i ia mai de sus, le vorbea la persoana la plurală „Noi!”

Așa, văzându-l într’o zi pe un școlar murdar și neglijent, îi zise:

— Nu prea avem înfățișarea curată astăzi.

— Nici nu ne-am spălat astăzi mâinile. Nu-i așa?

— N’am idee de mâinile D-voastră. Dom’le, răspunde obrăncic elevul, dar pe ale mele știu că mile-am spălat.

— Ah ! zise profesorul, suntem foarte obraznici azi. O să scriem din carte pentru mâine.

A doua zi profesorul îl întrebă:

— Ne-am scris suta de rânduri ?

— Eu partea mea de cincizeci de rânduri mi-am scris-o, dar dacă și D-voastră v’ați scris jumătatea cealaltă, nu știu.

SEGAL IOSEF

Clasa I B.

M U S C A

NAE BENGALICI era om de treabă și fierar în satul lui. La vremea războiului îl veni și lui rândul la miliție. Îi era greu tucierului să-și părăsească foalele și barosul, dar de nevoie o făcu și p’asta bietul om.

Dela o vreme i se tot mânca sufletul de nezac. Grozav ar fi vrut să mai tragă măcar două potcoave. Într’o zi, tot povestindu-și amarul, dete peste un reangajat omenos care îl învăță să ceară să fie pus ca potcovar la un regiment de cavalerie.

După puțin timp i se împlini dorința și Bengalici se găsi iarăși printre foale și caiele și tot căta la ele răsând căci tare dragă îi era meseria.

Trecu vreme lungă și ploioasă și potcoava multe eșiră vinete și sclipitoare de sub barosul lui Nae, dar timpul de urcat la tranșee se apropia. Nae Bengalici era om de treabă și tată și se teme și el, ca omu, de proașca nemească. Dela o vreme însă parcă i se făcea cu gol la lingurea și cu strânsore la inimă când auzea de front și vorba asta scurtă îi țiuia prin cap toată ziua: de-i venea să-și ia câmpii. Până într’o vreme când ajunse ca bolnav de grijă, că se tot gândea la vorbele Căprieții, ghicitoare satului, cea ce vorbea noaptea cu dracu pe horn și care făcea farmece: „Au să te bage în țărână Nemții, taman de sus de tot...”

Și de data asta avu noroc de un căpitan rezervist care făcându-l-se milă de el, îl sfătui să ceară să fie permutat ca mecanic la Tecuci, la centrul de aviație. Cu chiuu cu vai și cu multe rugăminți se văzu și la Tecuci.

La început se cam emoționă de sbârâniile „ariplanelor” și îi era teamă să nu-i cadă vreunul în cap, dar în curând se învăță cu cilindrii, bujile, carburatoarele și chiar și cu fuzelajul avioanelor. Și avea acum și mai mult drag de mestesugul ăsta și nimeni nu era mai „doctor” ca el ca să depănaze un motor sau să șlefuiască un cilindru gripat.

Nae era om isteț și într’o zi îi năzui o idee năstrugnică. Se infipse lângă carlinga unui „Nisepori” cu călețele lipite și cu mâna la capela strigă: „Strății! Don sublocotenent, vreau să sbor cu ariplanul!” Sublocotenentul care era „boboc proaspăt” făcu haz de tonul convins al țiganului și având în vedere că era unul din cei mai buni mecanici, îi îndeplini dorința.

Dela primul sbor Nae prinse gust și toată ziua nu se străduia decât ca să fie „sburat” de către vre-un pilot. Mai se înălța el încă de multe ori până

veni ordin de sus și de atunci nu mai vru nimeni să-l „sboare”. Vre-o două săptămâni umbli ca hăbăuc de nezac, dar pe urmă deveni foarte preocupat și îl sclipeau ochii privind la câte vre-un avion.

În fierbera decolajurilor și aterisajelor nimeni nu băga de seamă că Nae se ascundea într’un hangar vechi în care erau clae peste grămadă, tot felul de piese ruginite și acolo își petrecea toate momentele libere, de multe ori și nopțile. Dacă cineva s’ar fi interesat mai de aproape de această fire impresionabilă, l-ar fi văzut pe Bengalici măsurând cu băgare de seamă vre-un monoplan de vânătoare și apoi fugind la baraca lui.

Mai trecu câțva timp și într’o zi toată lumea zăpăcită privea un avion „zbanghiu de tot” ce se ivise pe teren; până se desmeticiră spectatorii, avionul începuse să decoleze și din carlingă Nae Bengalici făcea semne desperate de fericire. Avionul însă nu merse departe, construcția sa sfida toate legile aeronauticii, se prăbuși după ce ajunsesse la o mică înălțime. Pilotul improvisat fu scos de sub aparatul său „tip Bengalici” cu ambele picioare fracturate, dar după multe luni de spital se vindecă și se reîntoarse la centrul de aviație. Ofițerii entuziasmați de pasiunea lui, interveniră în favoarea sa și cum știa ceva carte dela dascălul din sat, fu admis la școala de pilotaj. Învăță cu ațita răvnă încât în curând se întoarse la câmpul de aviație „gradat” și i se încredință un „Spad” nou nouț.

Acum începu epopa ametoitoare a vitejiei sale de erou. Cum primi avionul îl „amenajă” după gustul său, îi micșoră aripile și puse eter în benzină pentru a-i mări viteza.

După forma sa curioasă „Spad”-ul lui Nae fu în curând poreclit „Musca”. Bengalici era foarte mândru de „Musca” lui, cu care începu „să dea jos” rând pe rând multe cruci negre. Devenise celebru și mulți ofițeri îl stimau. Fusesse înscris în rândurile „așilor” și avea la pasivul său mai multe ordine de zi și decorații. Era bun din fire și glumeț. Mușii îl necăjeau: „Mă Nae, cum ajunse cioroa muzcă?...”

Veni și a 20-a victorie aeriană. Până atunci uitase vorbele Căprieții, dar când plecă pentru a 21-a oară, pentru ultima, avu o presimțire și spuse răsând: „Tare mă tem că majoratul o să-mi vie de hac...”

Sus se întâlni cu un „Foker”. Duelul se începu. Nici un rezultat. La un moment dat, tocmai

când începuse să-și domine adversarul, îi veni-
ră în gând vorbele Căpriții. O clipă de neaten-
ție... un cartus nemțesc îi lovește rezervorul
și îl incendiază. Se crispează pe manete și „il
pique du nez” dar e prea târziu. Atunci zăbind
„Foker”-ul care-și urmărea victima, într-un su-
prem acces de eroism, își implantă „Spadul” în
„Crucea de fier” și amândoi se prăbușiră în
„vrile” futurând un gulgiu de flăcări.

„Majoratu i-a venit de hac.....”

Seara, Musca nu mai aterisă sbârâind pe
câmpul dela Tecuci. Avusese dreptate baba Că-
prița, ghicitoarea satului, care vorbea noaptea
cu dracu pe horn și care făcea farmece : „Au să
te bage în țărână Nemții, tamen de sus de tot.”
La vestea tragicului duel ce se petrecuse în
înaltul văzduhului, camarazii săi avură un mo-
ment de pioasă reculegere pentru eroul Nae
Bengalici, care fusese om de treabă și fierar
în satul lui....

GRIGORE IOAN

CURIOZITĂȚI

DE CE ROD ȘOARECII ?!

Cine nu știe că șoarecele nu poate sta un mo-
ment, ca să nu roadă în lemne, în scânduri, în
fiare și în fine în orice obiect găsit ? Să nu se
creadă însă că șoarecele roade cu scopul ca să
mănânce, căci ce hrană poate găsi el în lemn, în
fier sau în monetele ce le fură tot cu scopul ca
să le roadă ?

Explicarea este foarte justă : Dinții șoarecelui
și peste tot ai rozătoarelor, cresc repede și dacă
nu i-ar pili prin roaderea corpurilor tari, ar eși a-
fară din gură ca și colții mistreților.

Dacă șoarecele n'ar avea ce să roadă, dinții ca-
mini din falca inferioară i-ar crește în lungime de
un metru. Această experiență o pot face și cititorii
noștri; închizând un șoarece tânăr într-un vas de
sticlă, în care nu poate să roadă. Dați-i hrana lui
obșnuită ; să-i nu-i lipsescă nici aerul și să fie
într'un loc retras și întunecos, unde nu-i tulbură
liniștea; în câteva luni dinții lui canini, vor avea
lungimea de un metru, însă voi fi întorși în spi-
rală lângă gură, întocmai ca tromba fluturului.

DEPARTAREA STELELOR

„Le Journal du Ciel”, caută să ne arate într'un
mod spiritual depar-tarea acestor astre. Să
ne închipuim un uras, al cărui braț ar fi lung
dela pământ la soare. Dacă el întinde brațul și a-
tinge globul de foc, va simți durerea peste 158
de ani, de oarece experiența ne învață că impresi-
unile se transmit în corpul nostru cu o viteză
de 31 metri pe secundă. Dacă însă uriașul dă in-

tipăt de durere după 150 de ani, acesta se va a-
uzi în soare după 13 ani, de oarece sunetul se
transmite cu o viteză de 340 de metri pe secundă.
Dar dacă brațul uriașului s'ar întinde până la steaua
fixă cea mai apropiată, de pildă la a Centaurului,
atunci uriașul ar simți durerea d'n atingerea aceas-
tui glob de foc, tocmai peste 60 de milioane ani.

TRAIAN C. POPESCU
Clasa V-a B.

EPIGRAMME

UNUI POET

Frumoase sunt rimele tale
Sunt însă și filosofoare,
Atunci când vreau să ațipesc
Incet volumu-ți răsfoiesc.

BANA
Clasa V-a A

LUI BANA

Bana epigramatistul,
Seris-a două în total
Însă noi fiind cuprinsul,
Am văzut că e banal

PASCALOVICI H. ERNEST
Clasa V-a A.

CRIVĂȚUL

Ai pornit din depărtare
Din Siberia pustie,
Și tot fugi cu 'nversunare
Pustiind vie cu vie.

Totu'n urmă-ți amorsește
De al tău vârtej cumplit,
Iar pământul se 'nălbește
Căci acum iarna a venit

Vrei s'arunci în aer vântul
Și s'alergi cu 'ncordare ?
Ori să nimicești pământul
De tot suflii așa de tare ?!

STROMINGER I. HERMAN

TOXICOMANIA

(MANIA OTRAVURILOR)

NCA din cea mai fragedă vârstă, omul poate
foarte ușor cădea victima oricărui viciu și'n
special a *toxicomaniei*, care se răspândește
chiar cu ajutorul curiozității omenești foar-
te dezvoltată în special la orice adolescent.
Pentru a nu cădea într'o patimă trebuie mai
întăiu să o cunoști în totalitatea ei, îndeosebi
să-și știi consecințele.

Toxicomania numită astfel în termen științific,
nu e altceva decât obiceiul de a-și introduce
în sine diferite otrăvuri, ale căror efecte, mai
mult sau mai puțin lente, duc, în urma unei re-
petări continue, la tot felul de tulburări interne
și în cele mai multe cazuri la moarte.

Neînsămintat îndeajuns de grosnicile ame-
nințări a atâtor factori, omul, a cărui minte și
imaginație este într'o neîncetată cercetare de
lucru nou, fie bune, fie rele, a arătat nevoia
de a-și înnulți dușmanii și de a creea, dacă nu
otrăvuri, cel puțin modul de a se vătăma prin
mijlocirea lor.

Să dădat toxicomaniei.

Îngrozitorul obiceiului, ce iau atâția din con-
temporanii noștri de a se deda uneia sau mai
multor otrăvuri, dela care sunt repede în im-
posibilitate să se abție, își are izvorul în sensa-
țiile, mai mult sau mai puțin plăcute, și pentru
căte unele foarte ciudate, pe care li le procură
acestea la început.

Cu timpul nu mai este însă la fel : își creează
o așa zisă „stare de nevoie”, care le produce ab-
șterea dela toxic neplăcută, apoi dureroasă și
în fine, în unele cazuri, penibilă.

Omul se înfundă deci din ce în ce mai mult
în incurtatele rețele ale maniei, până când a-
ceasta-l duce la turburări foarte grave ale sănă-
tății, mai apoi la boli fizice, la decăderea morală
și ca sfârșit, în majoritatea cazurilor la moarte.

Substanțele întrebuințate sunt foarte nume-
roase. Dintre ele cu toate acestea, unele sunt mai
preferate decât altele și de aceea răspândirea
lor este extrem de mare.

Trei merită o mențiune specială : *alcoolul*,
opiumul împreună cu derivații săi (în special
morfina) și *cocaina*.

Să le luăm în ordinea de mai sus, începând cu
alcoolul, care este unul dintre cele mai întrebu-
ințate toxice la noi.

Toxicomania alcoolului se numește alcoolism.

Așa cum înțelegem alcoolismul, cel puțin cel
ce se datorează băuturilor fermentate, este cu-
noscut din antichitate și chiar monumentele
egiptene îl menționează.

Civilizația modernă a găsit de cuvință să spo-
rească considerabil numărul băuturilor capabile
să alimenteze această manie, prin numeroasele
băuturi distilate. Băuturile distilate au făcut
fără 'ndoială mai mult prapăd decât cele natu-
rale.

Să nu ne 'nchipuim că a bea puțin vin sau
chiar o altă băutură alcoolică în cantități ra-
ționale, este nesănătos ; din contră acest lucru
este foarte recomandat, alcoolul fiind necesar
omului. Împiedată însă ce cantitatea băută, trece
limita cumpătării, alcoolul devine vătămător și
otrăvitor, pe cât era de sănătos înainte.

Actualmente alcoolismul sub toate aspectele,
a devenit pentru unele popoare un flagel cu
nenumerate consecințe.

Alt toxic modern, care ar merita o mențiune
specială, dacă simptomele care le provocă ar fi
fost particulare, este *eterul*. Însă în realitate
ne găsim la eteromanie, în prezența unei beții
destul de asemănătoare cu aceea a alcoolului.

Ambele încep prin excitații spre a se sfârși prin toropeală.

Să trecem deci la un toxic cu totul aparte, devenit pentru galbeni ceese este pentru noi tutunul și care este foarte curios prin modul de a fi întrebunțat, la opium.

Opiumul își merită numele de alcool al orientului. Mii de indivizi își procură prin acest mod, mai ales în China, o stare de așa zis repaus (odihnă sufletească). În realitate ei se otrăvesc încet, încet și otrava lor le devine repede indispensabilă.

Opiumul este sucul încheșat al macului. El conține numeroși alcaloizi dintre cari principalii sunt : morfina, codeina, narceina, narcotina și papaverina. Opiumanii iau această otrăvă în 2 feluri : o beau sau o fumează. Fumatul opiumului este modul cel mai întrebunțat. Absorbția cât și fumul opiumului, produc un somn adânc în timpul căruia maniacul se simte fericit. Când se trezește însă, este trist, deziluzionat, simte dureri de cap și dacă nu-i destul de deprins are chiar vărsături. Seful macului, bătut în cantitatea necesară otrăvirii, produce mai întâiu același somn profund, care duce apoi la nesimțire și moarte.

Opiumul se găsește sub două aspecte : sub formă de mici bobite, care conțin opium între 1 și 10 centigrame, și sub formă de sirop. La fumat este întrebunțat bobitele de opium spre a le mânca. Frecvent, acestea se introduc în pipă speciale. Maniacul, odată ce a aprins pipa, începe să fumeze. Uneori acest act banal este întovărit de rituri speciale. Datina este ca fumătorul să fumeze culcat pe niște rogojini, înconjurat de mătăsuri și obiecte decorative exotice, sorbând din când în când ceai parfumat cu diferite arome. Îndeplinirea acestei datini însă, este cu puțință numai maniacilor bogăți. De fapt chinezul fumează peste tot și ori-cum. Viciul său, care nu-i numai al lui, deoarece este cunoscut și în Turcia ca și în alte câteva țări, a pătruns prin intermediul coloniștilor și al marinărilor, în oarecari centre europene, în deosebi mari porturi.

Să trecem la un derivat al opiumului, tot atât de periculos, morfina.

Am spus mai sus, că unul dintre alcaloizii opiumului este morfina. Ea este toxică tot ca și opiumul și întrebunțată deasemenea de doritorii raiului pământesc.

Morfina se întrebunțează numai prin injecții. Aceste injecții fiind făcute zilnic, chiar de mai multe ori pe zi, morfomanul ajunge să ia o doză de necrezut. Morfinomania este uneori rezultatul unor suferinți grele, calmate prin

morfina. Unor indivizi care sunt predispuși la această manie, făcându-li-se o injecție cu morfina, ei în majoritatea cazurilor ea este datorită contagiunii, dela alți părtăși ai ei. Trebuie să se știe că morfomanii și opiumanii cât și toți ceilalți toxicomani, în special cocainomanii, au curioasă tendință de a seduce cât mai mulți oameni, spre a-i face adepți ai otrăvirilor. Din fericire însă, nu reușesc decât cu oamenii extrem de influențabili și lipsiți cu totul de voință.

Morfina exercită asupra individului care s'a lăsat victima sa o acțiune anesteziantă și somnoroasă. Totul în el este scăzut, sau mai bine zis, se „necitează”, până în ziua când funcționarea organelor se oprește și distrugea a venit.

Pentru vindicarea morfomaniei și în general a toxicomaniei, trebuie o supraveghere medicală foarte atentă, deoarece bolnavul fiind separat prea brusc de otrăvă, recurge aproape în mod sigur la sinucidere.

Toxicomania secolului, ultima descoperire a căutătorilor paradiselor artificiale, este cocainomania.

Cocaina este alcaloidul frunzelor de coca (un pom care crește în special în America). Cocainomania ca și toate toxicomaniile, are caracteristica de a prinde pe individ, după o încercare voluntară, și de a nu ceda ușor.

Starea de „nevoie” se face și aici foarte repede simțită. Cocainomanul se poate vindeca mai ușor decât morfomanul. Pentru aceasta însă, și aici ca și la morfinomanie se cere o supraveghere severă.

Mai sus am menționat că numai trei otrăvuri merită atențiune : e drept că aceste patru toxine sunt mai preferate de maniaci și totodată dintre acelea cu urmări foarte grave, însă mai există una care nu se deosebește cu nimic de cele 4 otrăvuri numite, din punctul de vedere al modului de a fi luată și din al consecințelor tot atât de grave pe care le are. Însă se deosebește prin felul cum este privit de lumea actuală : cu toții știm ce natural este azi ca cineva să fumeze.

Nici nu mai rămâne îndoială că tutunul este o otrăvă.

Tutunul ar fi fost foarte inofensiv dacă n'ar fi conținut o cantitate așa de însemnată de nicotină.

Nicotina, alcaloidul tutunului, este o otrăvă

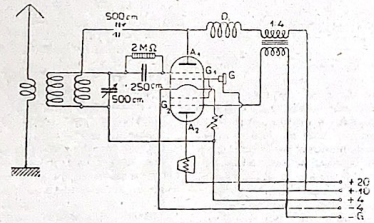
extrem de puternică, lichidă, incoloră, transparentă, uleioasă și volatilă.

Este de ajuns 10 centigrame pentru a omori un câine de mărime mijlocie și opt picături spre a omori un cal în patru minute.

Deoarece fumatul este întrebunțarea voluntară a tutunului, care am văzut că-i un toxic, este și el o toxicomanie. Și la tutun găsim, ca la toate toxicomaniile, o „stare de nevoie” și adevărate suferinți când abținerea dela otrăvă a devenit indispensabilă. Această manie se vede peste tot globul și a devenit, cu timpul, ceva natural ca cineva să fumeze.

Această naturalitate a fumatului, se vede că se datorește consecințelor lui cari vin foarte lent și cărora când apar, li se dă o altă explicație, incurajându-se astfel mania prin impresia că nu este vătămătoare.

Este sigur că tutunul este vătămător.

Schia No. 1

Un post de recepție cu consumație redusă.
Lazarovici L. Sandu.

Anecdote din viața oamenilor celebri

CURIOZITATEA PARISULUI

Într-o zi, un Englez foarte bogat trecând prin Paris, obținut dela Ambasadorul său o scrisoare de recomandare pe lângă Victor Hugo.

Dorea fără preget să vadă pe poet.

Hugo îl primi cu politețe și se pregăti să-i vorbescă de Londra, când văzu pe Englezul său scotându-i din buzunar un carnet pe care îl consultă :

— lertai-mă domnule. Este zece fără un sfert. V'am văzut... Trebuie să mă duc acum la grădina botanică să văd girafa, să vizitez Luvrul și după aceea să mă urc în Arcul de Triumf.

Cu toate acestea n'am ști, în starea actuală, să precizăm prin ce mecanism și în ce grad este vătămător. Cele trei mari acuzații îndreptate tutunului sunt acelea : de a slăbi memoria, de a ocaziona turburările vederii și în fine, de a vătămă inima.

Omul este un copil mare, la dispoziția cărui nu trebuie lăsată jucării periculoase.

Viața modernă intensă, și toată îndreptată spre veselire cu orice preț, chiar cu prețul vieții, va născoci încă noi mijloace de petreceri false și încă noi toxicomanii.

Datoria este însă a puținului număr de oameni, față de enormul număr al toxicomanilor, să lupte din răspuneri, întrebunțând toate mijloacele posibile, pentru a aduce, dacă nu pe toți, cel puțin majoritatea, pe calea realității și a moralității.

MIHAIL M. CIOC

Victor Hugo, încrunțat din sprâncenile sale olimpice fără ca mișcar să se ostenească de a surâde.

O DILEMA

Printul de Condé invitând în trăsură sa pe un palavragiu, ca să-l ducă cu sine într'un loc unde era invitat, acesta în curând îl adormi prin discursurile sale cari nu se mai sfârșeau. Dându-și seama, îl trase pe prinț de mână, ca să fie ascultat ; căci marii palavragii vor totdeauna să fie ascultați.

— Ei! domnule, spuse prințul destepându-se, sau lisați-mă să dorm, sau nu mă adormiți.

FRENKEL M.
Clasa VI-a B.

Revista Revistelor.

RĂSĂRITUL, ANUL XII, No 11-12. Acest număr este într-adevăr la un nivel mai ridicat de cât cel precedent. Printre cei cari semnează observăm pe D-nii: S. Mehedinti, Gen. I. Manolescu, Gen. I. Negreanu și I. Gr. Oprisan.

D-l S. Mehedinti, cu ocazia sărbătorilor Crăciunului, scrie articolul intitulat „Întelesul Creștinismului”.

D-l C. Goran semnează o poezie „Lui Iisus” mult mai bine de cât cea din numărul trecut. Despre articolul intitulat „Armistitiu” este de ajuns să spunem că este semnat de D-l Gen. N. Negreanu, spre a ne face o idee de documentarea lui.

Interesant articol este și „Conducătorul în fața ideii de națiune, stat și guvern”, semnat de D-l Gen. I. Manolescu.

D-l I. Gr. Oprisan arată decadența morală a poporului care influențează și la devalorizarea roadelor pământului. În articolul intitulat „Trecând prin sate”.

Lucrarea D-lui C. Goran, despre Gh. Cosbuc, este poate mai puțin decât cum spune D-sa, „schită umbrei operii sale”.

Poezia „Ruga lui Samson” este destul de bine versificată.

Revista publică și o dare de seamă a „Primii Jamborec Național a cercetașilor români”.

De remarcat este faptul că miniaturi și fotografii bine alese înlocuiesc, în acest număr figurile de Gimmnastică de casă (!!!) din numărul precedent.

„LUMINI ȘI UMBRE”, ANUL I, No. 3. Revistă ce releva un spirit de inițiativă surprinzător. Nu mic trebuie să fie curajul unor elevi, să se aventureze în înființarea și redactarea pe cont propriu a unei reviste, neavând după câte se pare, nici un conducător.

Nu ne explicăm cauza necesității nașterii unei astfel de reviste într-un liceu ce s'a gândit cu mult mai înainte să dea posibilitate elevilor săi să-și poată încerca, dezvoltă și cultiva aptitudinile, prin punerea la dispoziția lor a revistei „Vlăstarul”.

Se remarcă înaintea tuturor Popp Șerban, și H. Eugenu cari în articolele „Revedere” și „Moartea unui copil”, reușesc să infiltreze în sufletul cititorului sentimente destul de profunde și impresionante.

Dintre epigrame nu merita publicată de cât aceea a lui Bana „Unui poet”, știutind pe D-l Ahasverus să se lase de acest gen de poezie.

George Gheorghiu autorul poeziei „Ași vrea...”, cea mai bună dintre toate, ar fi trebuit să dea o notă explicativă asupra tabloului cuprins în versurile:

„Ași vrea să fiu de tine-aproape
„Pe bratu-ți dulce să mă lași
„Ș'n urma deselor pleoape
„Să-ți sărut ochi drăgălăși.”

În poezia „Iarna” se face simțită insuficiența de cunoștințe asupra versificației și ritmului autorului. De o banalitate extremă sunt și versurile poeziei „Nocturna”.

Cu alte cuvinte toate poeziile sunt slabe, nerespectând unele pe alocurea nici măcar regulile versificației.

Ion Madgearu în articolul său „Noaptea”, prezintă oarecari aptitudini, însă alegerea unui subiect prea uzat seade din meritele arti olului său.

Cronica plastică a lui Matei Lazăr este interesantă.

Lui Marcel Lazăr finem să-i atragem atenția că „moma” nu este „un fel de sicriu” cum a menționat în articolul său „Cetatea Moartă”.

Bine înțeles că o astfel de lucrare, ca înființarea și redactarea revistei „Lumini și umbre” nu poate fi decât lăudată.

Menajându-se micile erori făcute din lipsa de experiență și cunoștințe a prea frațelilor ei conducători, le urăm o cât mai lungă durată.

MIHAIL M. CIOC

GÂNDIREA, ANUL XI, No. 1. D-l Lucian Blaga continuă publicarea studiului său filosofic „Eonul dogmatic”. În alte trei capitole, autorul arată punctele vulnerabile ale dogmaticii menținându-se la partea negativă a lucrării sale. Probabil că în capitolele viitoare, ne va da și o parte pozitivă.

În aceste trei capitole, D-l Blaga urmărește trei idei: 1. Dogma cuprinde multe paradoxe din cauza problemelor ce le abordează și cari n'ar putea fi gândite logic. Asa dar, paradoxul e esența dogmaticii, și de aceea îl găsim în multe religii și sisteme filosofice. 2. O aplicație a precedentului în dogmă, dar și în știință, se găsește contradicții, tot din cauzele mai sus arătate. Autorul dă exemple de forme principale ale acestora. 3. În dogmă nu există gândire prelogică (arhaică), după cum spun unii, pe simp u motiv că primitivii n'aveau logică. Deci dogma nu e „o gândire prelogică în metafizică”.

„Vlăstarul”

zică”. Totuși autorul recunoaște că „magicul” primitiv intervine de multe ori în dogmă.

Viața plină de pericole a pescarilor Breteniei a inspirat D-lui N. Craiță o poezie. Se poate totuși ca marea în care dispar navele să fie chiar simbolul morții.

Alături de d. Craiță, publică o poezie și D-l Sandu Tudor, în același gen de poezii de idealism nimerit, de dormiți și tuiji.

Poeziile D-lui Minulescu sunt mult cunoscute, așa că nu voi spune nimic de aceea ce o publică în acest număr (mai a'ies că nu e dintre cele mai bune ce le-a scris autorul ei).

D-l Mateiu Caragiale continuă publicarea navelor „Sub pecetea tainei”. Eroii săi ca'n totdeauna ratați sau oameni de cafelea, plutesc într'o atmosferă de mister; din nefericire n'am putut deslegă misterul, pentru că n'avea se termină cu un „va urma”.

Într'un cuprinzător articol, D-l Breazu tratează despre „Conceptiile dominante în muzica românească de azi”, și distinge două curente: unul ce se inspiră dela muzica universală, altul ce-și ia motivele din specificul românesc. Desigur, ultimul curent e mai puternic și totodată și calea cea bună a muzicii românești.

Numărul e completat de o poezie mai puțin reușită a D-lui Isac, alta—cu multe calități de D-l Stănescu și de „Cronică” (fiscalită de N. Roșu. Al. Băduță, etc.).

BOABE DE GRAU, ANUL I, No. 10. Revista direcțiunii Educației Poporului își urmează menirea, arată chiar de subtilul ei: „revistă de cultură”.

(Nu greșeam să spunem că în primul rând, e surprinzător prețul foarte efin față de forma artistică a revistei). Conținutul revistei corespunde scopului ei: Articole pentru răspândirea culturii, despre țara noastră, despre instituțiile noastre de cultură, etc. Astfel, în acest număr, D-l Lambriano publică un articol asupra rezultatelor cercetărilor sale și ale lui V. Pârvan în regiunea cetății Histria. Autorul ne spune istoricul acestei vechii cetăți, ne face descrierea lui și a obiectelor de artă găsite acolo. (Fotografiile numeroase ne arată obiectele de artă găsite, spre surprinderea noastră, în țara la noi).

D-l Const. Moisi face istoricul Arhivelor Statului și arată importanța lor în Stat, precum și progresele făcute de Arhive sub direcția D sale. D-na M. Băulescu și D-nii I. M. Sadoveanu și Caradă semnează articole despre alte instituții de cultură din țară.

Pe lângă acestea, revista are și o foarte bogată cronică informativă, care intră probabil în programul de activitate al revistei, în scopul de a face cunoscutu evenimentele literare, artistice, sportive, etc. dela noi.

În orice caz, se cuvin laude D-lui Em. Bucuța, conducătorul revistei, pentru sumarul ei ales, că și pentru forma sa îngrijită.

REVISTA LICEULUI SF. SAVA, ANUL X, No. 3-4. Urmărim cu plăcere revista liceului Sf. Sava, cu atât mai mult, cu cât vedem că preocupările noastre extrașcolare și doința noastră de a ne exercita în arta scrisului, nu simulare în alte licee, dovedind astfel nevoia absolută a unor astfel de reviste școlarești.

Interesantă prima parte a revistei—scrisă de profesori—dar n'o recenzăm, pentru că nu ne interesează din punctul de vedere ce privim revista, a dăci al produsului ei elevilor.

Studiul lui G. Macoveanu e reușit, cu singura obiecție că ar fi trebuit să accentueze mai mult studiul operii lui Macedonsky; alfel studiul riscă să fie socotit notiță biografică.

Poeziile atât a lui D. Panaitescu VII cât și a lui S. Rares II sunt destul de bune (în special poezia celui din urmă e surprinzătoare pentru vârsta autorului).

Schita „comică” a lui D. Moțaș are un motiv real și care ar putea fi cauza unor peripeții comice. Ceeace „a vrut” să facă și autorul schitei. Dar, fiind lipsit de talentul necesar unui autor comic bun (humor fin, arta dialogului, etc.), n'a reușit să dea schitei efectul căutat.

În restul revistei: v're: 10 pagini cu traduceri (de ce atât de multe?) și cronică (reviste, cărți, sport, gimne, etc. etc.).

M. BUESCU

„LICARIRI”, ANUL II, No. 8-10. O revistă care deși tipărită în condițiuni oarecum nesatisfăcătoare promite mult. Astfel „Licăriri” au reușit să obție pentru acest număr colaborarea frunțătoare critici contemporani: D-nii Mihail Dragomirescu și Eugen Lovinescu, cari publică pe aceeași pagină a revistei câte un scurt articol cu același subiect: „Literatura de avangardă”.

D-l Dragomirescu susține cu un ton foarte satiric că această literatură nu merită nici o atenție. Natural că dacă vom compara pe D-l C. Baltazar sau pe D-l Ion Barbu cu genii ca Shakespeare sau Dante vom ajunge la aceeași concluzie ca D-l Dragomirescu. Totuși operele scriitorilor noștri despre care a fost vorba nu sunt chiar de arumcat, în special poeziile D-lui I. Barbu cuprinse în „Joc secund” formează unul din cele mai bune volume de poezii ale literaturii noastre din ultima vreme. Și nici micar opera D-lui Baltazar nu e o „puricărie literară”, cum o numește—bine înțeles exagerând—D-l Dragomirescu. Cât privește pe D-l Lovinescu D-sa simte „adeziune” pentru această literatură dar numai întrucât reprezintă caracterul diferențial al celor ce țin de noua mișcare, față de generațiile precedente Totuși aceasta nu însemnează recunoașterea valabilității acestor opere.

În schimb D-l Lovinescu n'o combate satirizându-o... În colo acest număr se menține la înălțimea celorlalte publicând câteva poezii reușite și având cronici bine alcătuite. BARD.

„EBREEA”, de FR. HALEVY. După o pauză destul de lungă,—în care timp deschiderea Operei Române devenise o problemă dificilă și în același timp foarte puțin discutată, cece probează cât de puțin considerată la noi—portile acestei instituții muzicale s'au deschis, de data aceasta la Teatrul Lyric și sub conducerea maestrului George Georgescu.

A doua reprezentație după deschidere, a fost reluarea operei „Ebreca” de F. Halevy, unul dintre marii compozitori, care alături de Fr. Boildieu, F. Herold, Jacob Meyerber și alții, aparțin romantismului muzical francez din secolul al XIX-lea.

„Ebreca” a fost reprezentată pentru prima oară la Paris (1835) bucurându-se de un mare succes muzical cât și literar. Din punct de vedere muzical, pentru că abundă în melodii, care mai de care mai frumoase și în același timp ușoare, iar literar, din cauza puternicilor sentimente ce se desprind din motivarea precisă a împrejurărilor, afirmate ce poate fi confirmată de o mică schiță a subiectului. Rachel, fiica, pierdută într'un mael din Roma, a Cardinalului Brogni, — e salvată și apoi adoptată de evreul Eleazar. De ce se îndrăgostește prințul Leopold, creștin, logodit cu principesa Eudoxia. Dar acest lucru e aspru pedepsit de judecata, care exilază pe prințul Leopold și condamnă la moarte pe Eleazar și Rachel. Cu toate insistențele Cardinalului de a afla dela Eleazar vreo lămurire a supra existenței copile sale — în schimb răscumpărării vieții lor — evreul refuză până în ultimul moment, când Cardinalul își omoară propria fiică.

Reharea operei „Ebreca”, s'a bucurat de o excelentă distribuție. Asa rolul lui Eleazar, a fost incredințat D-lui E. Algazi, care mai mult și-a jucat, decât cântat rolul, însă simpatic în aria actului IV. Cardinalul Brogni a fost bine interpretat de D-l Gh. Folescu, care cu dulcea voce, ce-l caracterizează, a reușit să intruzeze un milos, dar și aspru în rolul Rachel și imponentă D-na Em. Gițianu în prințesa Eudoxia, D-nii Octav Cristescu (în prințul Leopold), I. Teodorian, I. Manolescu au completat ansamblul, bine pus la punct de D-l José Arati. Conducerea muzicală a avut-o D-l Umberto Pessionie.

GHERMAN ADOLF

CONCERTUL SIMFONIC DE DUMINICA 25
IANUARIE 1931.

În cadrul acestui program figurează două din operele cele mai de seamă ale lui Beethoven, Leonora III și gigantică Simfonie a IX.

Beethoven în această simfonie și-a atins culmea talentului său.

Acest om, necăjit, veșnic tulburat de durere avea un singur ideal să cânte Bucuria.

Idealul acesta l-a realizat în ultimii lui ani. Dar cu ce măreție!

Cu toate că Titanul spunea uneori: „Când îmi vine o idee, o ascult dintr'un instrument micidat din voce”.

Însă în această capodoperă instrumentele au fost neputincioase să imprime toată simțirea din inima lui sbucimată.

Atunci Beethoven recurge la glasul omenească ceace nu se întâmplase până atunci și introduce corul care, cu o însuflețire titanică cântă cântul lui Schiller „CATRE BUCURIE” un himn al înfrățiirii universale:

*Seid umschlungen Millionen!
Dieser Kuss der ganzen Welt!
Brüder — über Siernesselt
Muss ein lieber Vater wohnen.*

În momentul unde tema „Bucurie” va apare pentru prima dată, orchestra se oprește brusc: Ceace dă intrării cântecului un caracter misterios și divin. Acest himn pare a fi ceva supranatural, dumnezeiesc, parcă sortit ca să aline ori și ce suferință. E un război contra durerii.

Toată splendoarea și măreția de care e învăluită această capodoperă gigantică a fost umbră de modul în care s'a cântat.

Corul nu izbutește să redea acele glasuri dumnezeiești care exprimă „Bucuria” după cum Titanul a intenționat.

Iar în ce privește soliștii, reprezentații prin: d-nel Băteoiama, Tana Nănescu, și D-nii V. Rabego, și Folescu, ar fi de dorit ca pe viitor să mai fie înlocuiți cu alți soliști care ar putea reda sublimă concepție a lui Beethoven.

Leonora III având execuție mai îngrijită a fost îndeajuns aplaudată.

EUGENIU TRANCU-HASI.

CRONICA PLASTICA

CRONICA PLASTICA a acestei reviste a fost ocupată în ultimul timp de o „polemică” în jurul unei critici și, cu această ocazie, s'au putut ușor observa naivele idei ale celor ce semnav, cu privire la menirea criticii în artă.

Nu oricine poate să se improvizeze în critic pentru interese sau din ordinul cuiva. Criticul trebuie să fie și el ca orice artist un chemat, care să simtă necesitatea de a-și spune cuvântul, având bine înțeles și competența necesară. El trebuie să lucreze pentru binele artei, consacrand pe cei deosebiți și încurajând manifestările, timide chiar; nimeni nu are dreptul să lovească în străduința cuiva pentru că are o anumită concepție de artă. Un articol plin de fraze stereotipe și fără legătură, cu calificative și echivoci abundente, ce scoabă valoarea artiștilor merițiți, adăugând deseori la incompetență și reaua credință, nu poate fi socotit în nici un caz ca o critică. Evident că nu e în folosul artei de a încuraja insuficiența și critica subiectivă, care e condiționată de vederile, de temperamentul unui critic, de dispoziția sa momentană sau în funcție de amicitie, dezorientază. Pentru îndreptare, critica trebuie făcută cu multă chibzuială, spre a nu atinge susceptibilitatea nimănui.

Astfel trebuie înțeleasă critica și rolul ei în artă.

Sezonul artistic, ca de obicei, e foarte bogat. Expozițiile de pictură se țin la Pictorii se prezintă fiecare cu operele lor, unele reprezentând eforturile cinstite ale unor abili mănători ai penelului, iar altele interesând numai din punct de vedere al activității frecării. Șiragul manifestărilor artistice e stăpânit însă într'o înaltă măsură de situația critică a țării, din punct de vedere social și economic.

Într'una din sălile Ateneului expune maestrul S. Mutzner. Adept desăvârșit al impresionismului moderat diseca și analizează culorile și cefectele to-

nurilor în natură, pentru a căpa pe pânză sugestia vie a vibrației lumini. Alături de D-sa expune un tânăr pictor fără pretenții, G. Nichita, cu tablouri șterse, culoarea moartă și murdăra.

Zilele acestea se închide expoziția Ip. Strâmbu. D-sa și-a statornicii definitiv maniera: acelaș armonios și capricios joc de lumini, de un colorit cât se poate de fericit și plin de originalitate, care i-a stabilit faima de care se bucură în toate cercurile.

În sala Caselor Naționale și-a expus rodul strădanilor sale pe cărările frumosului, fostul nostru profesor, G. Zamfiroopol-Dall, împreună cu D-na Luki Galaction Zambra. Bine afirmat în mișcarea noastră artistică, prin manifestările trecute, acest artist, pe cât de conștient și laborios, pe atât de dotat cu aleșul dar al realizării celui mai curcior pictural, își urmează cu aceeaș stăruință rodnică activitate. Coloritul natural, fin, nestrăgător și delicat, în care înfașoară totul, cum și grija desenului ce-l preocupă neconștient dovedesc că acest viguros și sincer artist poate să dea încă multe lucrări importante. În această expoziție a adus și o serie de peisaje, cele mai multe din Egipt și Palestina, cari ilustrează aceste puternice însușiri.

D-na Luki Galaction Zambra ne aduce picturi ulei și aquarela, de o justă de desen și o subtilitate de colorit remarcabile, având însă o puternică, importantă factură decorativă. Demne de notat sunt splendorile lucrării în care artista a prins câteva din splendorile pitorescului Stambul, ce încep să fie din ce în ce mai rare.

Regret că, din pricina apariției întârziate a revistei, cronicile acestea, cari erau hărăzite să fie oglinda lunară a manifestărilor artistice, nu își ajung scopul, pierzându-și odată cu actualitatea și o parte din interes.

CORNEL CANNER

CRONICA FILMELOR

ECATERINA THEODOROIU.—O idee destul de abilită a producătorilor, de a realiza acest personaj pentru o operă națională, — care a exaltat în timpul războiului atâtea entuziasmiuri.—Dar felul cum a fost regizat acest film, a lasat cu totul de dorit. Tablouri care se succed, fără nici o legătură și fără înțeles, într'un cadru simplu și de prost gust.

PATIMI INCATUSATE.—Acompaniamentul violent al oceanului; al carui clopot de valuri se izbeste de coasta unei insule, în crâncenul conflict dintre fetele a trei bărbați, izolați cu o singură femeie. Efecte admirabile, plină de o simplitate de expresie, în care Tala Birell face o creație incomparabilă alături de Conrad Veidt.

VULTURUL CENUSIU.—O încercare destul de caricaghoasă, de a se compara cu Wings (Aripi) în care același artist (Charles Rogers) a făcut o creație nemuritoare, față de aceasta în care se văd numai decoruri de carton și aeroplane în miniatură.

ESCADRILA MORTIL.—Al doilea film aviatic bun din toate punctele de vedere. Scene pline de un realism pur și o interpretare ireproșabilă; în special bombardamentele din avion sunt admirabil executate; nici nu se observă măcar miniatura.

DINAMITA.—Același romantism care se observă la toate filmele americane, însă într'un stil frumos și plin de interes; căsătoria unei bogate americane, cu un condamnat la moarte care urmează să fie electrocutat a doua zi. Intervine însă acel miraculos, care face ca purtați să achite pe condamnat cărui i s'a recunoscut dreptatea. Aceste toate într'un cadru luxos și o interpretare ideală.

„NIMIC NOU PE FRONȚUL DE WEST.”—Un film admirabil ca interpretare și ca sincronizare. Din paginile simple ale lui Remarque, izvoresc imagini miraculoase compuse, pentru a însufleți înfloritoare drama a războiului, degajând o emo-

ție copleșitoare la culme. Delicateta scenei crotice între soldatul german și țărâna franceză—realizată într'un mod brutal al hărânelor și fiorii de groază în clopotul atacurilor, tratarea subiectivă a luptelor, fac pe spectator un adevărat interpret al dramei, smulgându-l în fierberea înspăimântătoare a măcelului. Un film care trebuie văzut și recomandat cu căldură.

ANNA CRISTIE.—Zbuciumul vieții unei femei, trăite în cea mai neagră mizerie, printre apași și spe unei degradatoare, în care este reliefat caracterul „vamp-ului” american.

Greta Garbo face în acest film al ei o creație desăvârșită, și care a întrecut orice așteptare. Filmul este 100% vorbit în limba germană și este primul film vorbitor al celebrei artistice.

EVANGELINE.—O intrigă admirabilă și o interpretare strălucită. Povestea unei iubiri sincere, terpretare strălucită. Povestea unei iubiri sincere, dusă până la sacrificiu. O admirabilă încoronare a filmului, sunt peisajele atât de bine alese. Film cu o deosebită valoare artistică.

ȚARA SURĂSURIȚOR.—Richard Tauber crează al doilea film tot așa de bun ca și cel precedent. Rolul de tânăr mandarin pe care l'interpretează este foarte bine și vocea lui ne farmecă.

INFORMATIUNI.—Actuala superproducție a casei „Oer” este filmul „LA FIN DU MONDE” —gigantica realizare a lui Tourjanski și Abel Gance. Viata lui Napoleon II, regele Romei, a fost transpusă pe ecran după celebra piesă a lui Edmond Rostand, „L'aiglon”. Filmul a fost făcut în versiune germană și franceză. Titlul va fi „DUCELE DE REICHSTADT”.

Filmul „Ciocoi” (Cântecul străinului) regizat de Horia Igrosanu a fost terminat: O copie a fost achiziționată pentru America.

Frumoase perspective!

TRAIN C. POPESCU
Clasa V-a.

CRONICA ȘCOLARA

ȘEZATOAREA CLASEI I-a B.

IN DUPA MASA zilei de 16 c.s'a'ținut în prezența D-lui Subdirector și a D-lui profesor Marinescu, Șezătoarea clasei I-a B.

Cu toate că sunt începători, totuși au avut un program intens și variat.

S'au distins: Lalescu care a vorbit foarte frumos despre Petre Dulfu și Nichiteanu care a recitat poezia „Șoarecele și Pisica”.

Elevul Ursu s'avarâtat, a fi, un bun pianist. Ar fi de dorit ca noi, cei mari să luăm parte la încercările colegilor noștri mai mici.

N. POPESCU
Clasa VI-a B.

În ziua de 19 Decembrie a avut loc șezătoarea claselor a VI-a A și B, în prezența D-lor E. Fara, și Călinescu. Într'o atmosferă amicală s'a desfășurat programul acestei șezători, constând dintr'o interesantă dizertație asupra simbolismului finută de elevul Buescu Mircea și o conferință din domeniul filosofiei a elevului Abramovici.

Partea artistică a fost reprezentată de către elevii: Canner Cornel cu reușite recitări din Ion

Minulescu; Ioan Gr. recitând „Après la Bataille” de Victor Hugo.

La partea muzicală și-au dat concursul elevii: Koffer și Haneș R. la pian și Avram Aurel la acordeon.

RADU HANEȘ

ȘEZATOAREA CLASEI VII-a B.

Luni 26 Ianuarie 1931, a avut loc șezătoarea clasei VII-a B, în prezența D-lui E. Fara Șezătoarea începe cu o interesantă conferință a lui Fenner Enrico, despre „CRIZA MONDIALĂ”. Conferințierul a arătat istoricul și teoria crizelor și care este situația crizei actuale. A urmat recitarea lui Samoil Aurel, „Fragament” de George Coșbuc, care a dat dovadă de un real talent. Apoi Speri Celestin dând dovadă de o cultură vastă, a vorbit despre „REABILITAREA MEDIOCRITĂȚII”, arătând care este situația intelectualului în societatea de azi și spunând că mediocritatea, pe care o constituie intelectualitatea, care trebuie să renască. La sfârșit, Goldemberg Marcel, a executat la pian uvertura la „Nunta lui Figaro” de Mozart.

EMANOIL S. IONESCU

Alteța Sa Regală Principele Nicolae.

1. ȘARADA, de Brihăilescu D. cl. VI-a B.

Partea întâia e legumă
Care nu prea se consumă;
Partea' doua de ai parte
O găsești în orice carte;
Iar a treia e un nume
Câteodată chiar pronume
Cuvântu' întreg de vrei să-l știi
La un mare om de stat gândiți.

2. PUNCTE MAGICE, de Metodiu cl. VI-a B.

.....
.....
.....
.....

Unindu-se punctele prin liniute se va da peste o țară aliată României.

3. CUVINTE ÎN TRIUNGHIU, de Rătescu cl. III-a B.

X X X X X Aparat modern.
X X X X Pictor român.
X X X Numele mării multor voievozi
X X Plantă textilă.
X Vocaală.

Vertical la fel.

4. CARTEA DE VIZITĂ MAGICĂ de Metodiu cl. VI-a B.

Unde locuște domnul?

DAN A. ȘIRAG

5. CARTEA DE VIZITĂ MAGICĂ de Metodiu și Cirl cl. VI-a B.

ILIE A. PLADOIU

Unde locuște domnul?

6. CUVINTE ÎN TRIUNGHIU, de Segal Iosef cl. I-a B.

X X X X X Om de stat și mare prof. român.
X X X X Continent.
X X X Fluxiu european.
X X Pronume.
X Consoană.

Vertical la fel.

Numele deslegătorilor din No. 4 va fi publicat în numărul viitor. Soluțiile jocurilor din numărul de față se primesc de către d-nul Profesor Marinescu G. până în 15 zile dela apariția acestui număr. Soluțiilor li se va alătura bonul. Pseudonime nu se primesc.

FRENKEL.

CĂȘTIGATORII CONCURSULUI AL III-LEA.

Premiul I. Sfetcu Ilarian, cl. II-a B., o placă Phonycord.
Premiul II. Seceleanu, cl. II-a B., 10 numere din «Ocolul Pământului în Submarin» și Nisanian Bergi, cl. II-a B., 3 numere din colecția de basme „A fost odată”.
Premiul III. Valentină Broșteanu, Institutul Pom-pilian, Calendarul „Lumea Ilustrată”, pe 1931.
Premiul IV. Pavel, cl. V-a A., colecția «Vlăstarul» anul al VI-lea.
Premiul V. Calvocorescu și Leibovici, colecția „Vlăstarul” anul al VI-lea.
Premiul VI. Constantinescu, cl. I-a A., colecția „Vlăstarul” anul al VI-lea.
Premiul VII. Mărculescu, cl. II-a B., colecția „Vlăstarul” anul al VI-lea.

„VLĂSTARUL” Nr. 5
B O N No. 4.

„UNIVERSUL”

SOCIETATE ANONIMĂ PE ACȚIUNI
SEDIUL: BUCUREȘTI, STRADA BREZOIANU Nr. 9-11
Director: STELIAN POPESCU

„UNIVERSUL” ORGAN INDEPENDENT
ESTE CEL MAI VECHI ȘI RĂSPÂNDIT
ZIAR ROMÂNESC, CU ȘTIRILE CELE MAI RAPIDE DIN LUMEA ÎNTREGĂ.
APARE ZILNIC ÎN 8-10-12-16-20-24 PAGINI

și în culori, cu colaborarea celor mai competenți și distinși scriitori, dând o atențiune deosebită chestiunilor Culturale, Artistice, Militare, Agricole, Sportive etc. — Corespondenți proprii în toată țara și străinătate. — Servicii speciale de Telefon și Telegraf. Uzină proprie.
Secțiuni de Zefărie, Linotype, Stereotipie, Legătorie, Desen, Fotografie, Zincografie, Mașini rotative și plane, din cele mai perfecționate. Expediție proprie.

VASTA PUBLICITATE A „UNIVERSULUI” aduce reale foloase Comerțului și Industriei, economiei naționale și finanțelor prin răspândirea acestui mare ziar în toată țara și în străinătate.

Ziarul „UNIVERSUL” se vinde cu 3 LEI exemplarul în toată țara, iar prețul abonamentelor este: 80 LEI pe o lună, 200 LEI pe trei luni, 370 LEI pe 6 luni și 750 LEI pe un an.
Pentru străinătate dublu.

Abonamentele se servesc numai dela 1 și 15 al fiecărei luni.

„UNIVERSUL” mai editează:

„VESELIA” Cea mai mare revistă umoristică în culori. Apare Jola. 5 lei exemplarul — 220 lei abonamentul în țară.

„ILUSTRAȚIUNEA ROMÂNĂ” Cea mai frumoasă și interesantă revistă ilustrată săptămânală. mai elegantă și în-

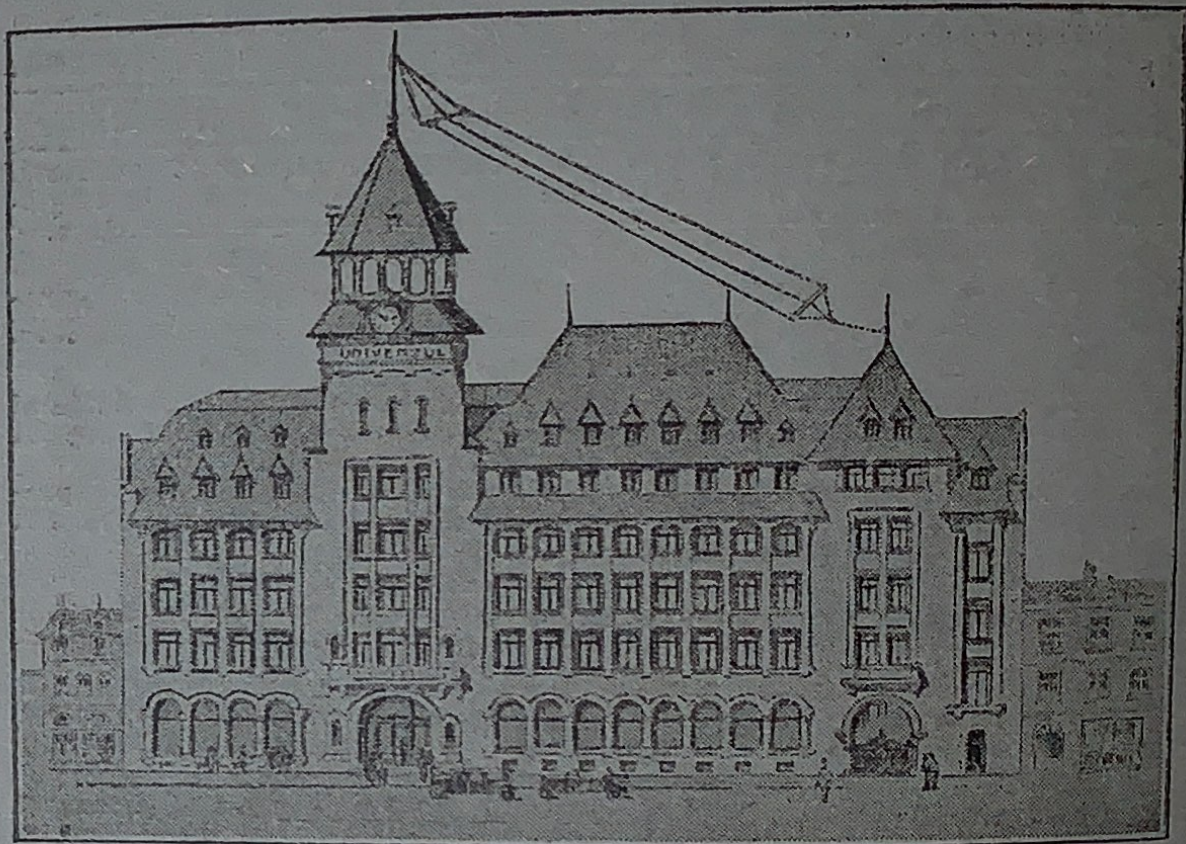
„Ziarul Științelor și al Călătoriilor”

Revistă științifică în curent cu ultimele noutăți și descoperiri științifice. Apare Marțea. 5 lei exemplarul — 220 lei abonamentul.

„UNIVERSUL COPIILOR” Revistă în culori p. copii și tinereț. Apare Miercurea. 5 lei exemplarul — 200 lei abonamentul.

„DUMINICA UNIVERSULUI” cea mai răspândită revistă literară și artistică, scrisă de cei mai buni scriitori. Apare Duminica. 6 lei exemplarul. Abonamentele pentru străinătate prețul este dublu.

Cărțile ce apar în „BIBLIOTECA ZIARULUI UNIVERSUL” sunt adevărate perle ale literaturii românești și străine. Se expediază gratuit Catalogul la cerere.

FATADA NOULUI PALAT AL ZIARULUI «UNIVERSUL».

Tipografia Ziarului „Universul”